

[Korsgaard.]

paa at tilvejebringe ordnede Vejforhold for dem, der ingen Vej har, men vi ved ogsaa, at der findes visse Ejendomme, hvorover der gaar Veje, som skal gaa der, men som i Virkeligheden aldrig benyttes. Jeg vil gerne spørge Justitsministeren, om der ikke i Lovforslaget kunde tages en Passus med, sigtende til at gøre det lettere at faa nedlagt saadanne Veje. Disse Veje ligger mange Steder til Gene, og man vilde gøre vedkommende Jordejere en ikke ringe Tjeneste, hvis de kunde nedlægges.

Men jeg skal i det store og hele anbefale Lovforslaget til en velvillig Behandling og tilsige Justitsministeren mit Partis velvillige Støtte til dets Gennemførelse.

Martin Sørensen (Peterslund): Der er vist næppe noget Spørgsmaal af en Vigtighed som det foreliggende, der har givet mere Anledning til Strid mellem Ejere af Landejendomme og ogsaa andre Ejendomme end Retten til at færdes paa private Veje og Stier. Medens der ogsaa tidligere har været stor Strid om Vandløb, er dette Spørgsmaal allerede ordnet i 1858, saaledes som man ser af en Henvisning i Lovforslaget her. Derfor er det egentlig ikke rigtigt, at vi i 1938 fortsat skal beskæftige os med disse Vejspørgsmaal. Man kunde maaske nok have fundet ud af at faa vedtaget en Lov noget før.

Der er ikke noget, der kan sætte Ejeres Lidenskaber mere i Bevægelse end netop Stridigheder om Vejrettigheder. Mange Ven-skaber er gaaet til, mange Venner er blevet Fjender for Livet netop paa Grund af saadanne Stridigheder, og der foreligger adskillige Beretninger om, at Parterne selv har afgjort Striden uden at henvende sig hverken til Sagfører, Dommer eller Retsvidner. De har paa Stedet afgjort Stridigheder, som var knyttet til forskellige Opfattelser af Retten til at benytte en Vej. Jeg kan minde om en af de mest drastiske Beretninger, man har, Forfatteren Erling Kristensens i „Stodderkongen“, hvor den formentlige Ejer af en Vej lægger sig tværs over Vejen og lader en Vogn passere over sig, hvorved han bliver Invalid. Dette beviser nu ikke, at Ejendomsbesidderne var eller er mere end almindeligt stridbare. Vi holder jo alle paa vor Ret, og vi holder haardst paa den, naar den bliver bestridt af andre. Det beviser derimod, at der er Mangler ved Vej ejendomsrettens nærmere Udformning paa Omraader, hvor der let kan opstaa Tvivl om, hvem der har Retten, og

paa Omraader, hvor det er af stor Vigtighed for de paagældende Ejere at faa Klarhed over, hvortil deres Rettigheder naar.

Det maa derfor hilses med Tilfredshed, at den højtærede Justitsminister har fremsat nærværende Lovforslag, som gør Forsøg paa at løse et af de Problemer, der foraarsager saa megen Strid og Ufred og, saa længe Problemet er uløst, ofte tilføjer de enkelte ikke ubetydelige Tab og Ubehageligheder.

Lovforslaget indeholder kun 6 smaa Paragraffer og er let overskueligt, men dets Betydning turde fremgaa af den Omhyggelighed, hvormed den højtærede Minister har forberedt dets Fremsættelse paa Rigsdagen. Det har, som det allerede er nævnt, været forelagt en hel Række Myn-digheder, der har haft Lejlighed til at udtale sig om det. Jeg gør opmærksom derpaa, fordi man af denne omhyggelige og omstændelige Forberedelse kan skønne, hvilken Betydning Sagen har, en Betydning, som maaske kun de kender til, der har levet med i og har haft med den Slags Ting at gøre.

Som Regel gaar den moderne Lovgivning ud paa at fortolke Begrebet velerhvervede Rettigheder derhen, at Samfundets Rettigheder, Almenvellet, gaar forud for den enkeltes Ret, et Synspunkt, der fandt Udtryk i Grundloven, som ikke alene beskytter Ejendomsretten, men ogsaa giver Almenvellet Plads og Beføjelser. I nærværende Lovforslag foreslaas det at sikre og befæste de erhvervede Rettigheder, gøre dem tydelige og klare, saa fremtidig Strid kan undgaaes. Dette kan ske ved Tinglysning, saaledes at enhver kan gaa hen og se, hvorledes Forholdet ligger.

Med Hensyn til Enkeltheder har jeg kun et Par Bemærkninger at gøre.

I § 1 er anvendt dette Udtryk: „Naar en Vej er eneste eller væsentligste Adgang til en Ejendom“. Jeg gør opmærksom paa, at dette maaske kan medføre nogle Ulemper, idet han, som skal afstaa Vejen, kan hænge sig i Udtrykket „eneste eller væsentligste Adgang“. Ved mange Huse og Gaarde kan der jo være Tale om to eller flere Adgangsveje, og ingen af dem har den vejsøgende Ret til. Naar der saa staar i Loven, at Bestemmelserne kun skal gælde, hvor en Vej er eneste eller væsentligste Adgang, kan den paagældende altid sige som saa: I kan jo gaa løs paa den anden; I behøver ikke at erhverve tinglyst Ret til denne Vej. Nu er det maaske et meget rigtigt Udtryk, der staar nævnt, den „herskende“